

LO GERONÉS

PERIÒDICH DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1 pesseta trimestre
Fora..	1'25 id. id.
Estranger.	1'50 id. id.

Un número 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se n donarà compte en lo Setmanar,

Any VI.

Dissapte 6 de Juliol de 1899

Núm. 260.

Lo Dret Civil Geroní. - Cartas Oberlas

Srs. D. Joan de D. Trias y Giró y D. Marián Bassols.

III.

Senyors de tota nostra consideració y respecte: prosseguint en la materia de la carta II.^a, acabarem de veure en la present lo sistema total del dret consuetudinari geroní, son caudal íntegre y complet ó sian los elements constituents del mateix.

Pera que s' fassin carrech de la varietat que abraça los que no 'l conceptuan abundant ni creuen en el valor é importantia dels materials jurídichs que forman aytal dret, bastará solzament enumerar, la existencia de las demás fonts que juntas componen l' organisme jurídich creat per la conciencia popular y 'l sentit práctic dels habitants de la regió histórica geronina.

Fora de las costums escrites de la Diócesis, hi ha, com tenim observat, un altre dret consuetudinari més posterior, formal per las noves costums en us en la vida jurídica; per disposicions sancionadas per privilegis reals dels antichs soberans de Catalunya no derogats; per costums moderns creadas per las necessitats actuals y costums marítims practicadas en la costa geronina. Essent l' últim element íntegral del dret geroní, lo dret municipal ó local de varis pobles y encontradas de la provincia histórica, podent afirmar que n' han tingut ó en tenen de propi la Vall d' Amer, Castelló d' Ampúrias, Perelada, Besalú, y la Vall de Ribas.

A V.V. els toca donchs, apreciar lo valor de tots aquets elements pera afermar sa total ó parcial conservació, en lo que sia possible, dintre lo cos legal que ab sos companys de Comissió, Catalunya los ha confiat redactar, elements que, no hi ha dupte, prévia l' informació del Collegi de Advocats, demés entitats y corporacions, aixís com, de las localitats interessadas de la provincia, han de reclamar son dret inquestionable a la vida legal, llur aptitud a la sanció legislativa solemnement reconeguda, en lo que encare siguin útils y convenientes y com formant part de las actuals manifestacions biológicas-jurídicas de nostras encontradas.

Y aixís ha d' ésser, contantshi entre ells institucions y reglas de la major importancia. En lo primer element jurídich s' hi contenen institucions y costums tant especials y característics, com la donació esponsalicia, confosa ab la *propter nuptias* romana, anomenada *tantundem* ó altre tant a la qual l' actual Ministre de Gracia y Justicia compreguent lo preuhat valor jurídich que entranya doná cabuda en son Projecte d' articulat (1) en la Memoria sobre 'l dret de Catalunya redactada de R. D. 2 Febrer de 1880; y quina naturalesa jurídica presenta un doble caràcter: lo de donació esponsalicia y 'l de garantia dotal, verdader caràcter que ha sigut desconegut per alguns autors que d' ella se han ocupat; ciertas especialitats en *servituts urbanas* ab relació a las *mitjanerías* en qual materia hi ha reglas consagradas per l' us sobre son exercici, sobre canyerias que passen en parent mitjera, principis regulatoris sobre las de *finestras* aclarint l' article 46 de las Const. de Cat., sobre la extensió de la de *vistas* en fincas que s' han establert en part y lo senyor las domina, la costum de fer *constar per escriptura* la existencia de vistas ó llums quan s' enderroca una finestra per no perdre 'l dret, y per fi, reglas sobre la constitució y us de las *lluernas*. Costums totas ellas d' existencia bastant moderna que amplian, aclareixen y fins modifcan las d' en Sanctacilia y las Constitucions catalanas sobre la materia (2). Dintre lo propi element se trova la típica costum coneguda ab el nom vulgar de *dot de bassa* que no es altre cosa que, un dret presunt de convivencia ó sia d' aliments estalge y habitació que tenen los esposos per un any ó fins al naixement del primer fill en casa dels pares de la novia, vivint com una sola familia al objecte de que treballant y estalviant constituheixin peculí propi y pogan aixís amoblar-

se y prepararse per establir una nova associació familiar. Es d' us en familias poch acomodadas y te aplicació en fillas de pares sense bens ni de grans medis de fortuna ó que no 'n poden disposar; y també son remarcables altres pactes especials de las capitulacions matrimoniales de que 'ns donan fé los instruments guardats en el Arxiu de protocols y altres costums de caràcter més general (1) que no son del cas citar ni disposem de prou temps pera estudiar (2). Aixó en quan a las costums no escrites.

Los esclerits Comtes-Reys d' Aragó al otorgar ciertas franquicias y privilegis a nostra ciutat y rodalia regoneixian tot sovint practicas de caràcter civil en vigor, y usos jurídichs que s' exercitaban (3) concretantse en los diplomas. Aixís es de veurer en los diversos privilegis continguts en els Llibres groch, vert y vermell del Arxiu Municipal d' aquesta ciutat. Son de notar per lo que fan referencia a materias civils; lo de Pere II de Febrer de 1283 afirmant l' excepció en nostre Bisbat del pago de *lluismes* en las enagacions purament lucrativas (4). Aquesta excepció ha sigut confirmada per R. D. de 4 Janer de 1825; lo de Alfons II del mes d' Abril de 1285 ab relació als *foriscapis* concedint *in perpetuo* que no haguessin de pagarse per las cosas dels geronins que s' tinguessen per lo Rey (5), y alguns altres sobre *servituts publicas* de pas y pastura en terrenos comuns, que no son de tanta importancia, aplicativas al bestiar que s' introduheix a Gerona per son consum, completament lliure la primera, y sols reparant los danys ocasionats en la segona, poguentse exercir pel comú y dintre la batllia y vegueria de Gerona (6).

A més de lo exposat, poden remarcarse ciertas especialissimas consuetuts, altre component dels elements del dret geroní, presentant la vigencia de costums ben típicas y variadas que han creat las tranzaccions y 'ls usos originats pels mercats setmanals que s' verifican cada dissapte a Gerona, que a no duptar no deuen esser desconegudas ni pels membres de la Comissió ni molt menys per V.V. Nos referim als contractes de *compra-venda* y sos auxiliars de *dipòsit* y *permuta* que lo mateix poden considerarse ab caràcter civil que mercantil, que se verifican ab el bestiar que s' porta al mercats. Per aytals practicas la venda no s' perfecciona fins al cap de vuyt dias d' estipulada ó sia lo següent mercat y després d' haver sigut probat lo bestiar que sempre es el boví ó el caballar; si la proba no es satisfactoria a judici del comprador, ve en ajuda del venedor lo contracte auxiliar de dipòsit per lo qual està un mercat més en casa un tercer pera demostrar que serveix pera 'ls usos destinats. Altres varietats hi ha sobre 'ls *vicis redhibitoris* y sos efectes jurídichs y ciertas especialitats, que n' gracia a la brevetat omitirem, al estil de las costums de Tortosa, aplicables al cas en que los animals durant los dias de proba, sufrexin alguna lesió orgánica.

En quan a las practicas de dret marítim, si bé propias del dret mercantil, per sas relacions ab el dret privat no creyém que deixin d' interessar a la Comissió codificadora

(1) Com per exemple: la limitació de la llibertat de testar per medi de la institució de hereu al primogenit, quin dret de primogenitura es molt extés en la provincia: la inveterada del dret de *supervivencia*; en los pactes de capitulacions matrimoniales de pubillas lo *cambi de nom* del pubill, y la *obligació de residencia* en el domicili de la muller que son costums *contra legem*; y la existencia del *capsou* ó sia la percepció de un 10 per 100 d' administració aplicable tant als que administran fincas d' altres per poder, com als cobradores de censos y censals agens, lo mateix en los hereus de confiansa que han de fer pagas en virtut del cumpliment de son comés, que 'ls tutors y curadors per la gestió dels assumptos de sos menors ó incapacitats. Respecte a la extensió de la costum de hereu al fill major, basti dir que segons lo Sr. Puig Samper (en sa conferencia de 5 de Maig darrer en l' Acad. de Jurisprudencia) de cada 50 heretaments 41 son a favor del primogenit.

(2) Pot ilustrarse també la Comissió, per lo que respecta a costums actuals en lo contingut de la informació oberta no fa molts anys pel Collegi Notarial del territori, que fou arreglada y resumida pels lletrats senyors Corolen, Rabassa y Puig Samper.

(3) Compreguent aquest caràcter de consuetuts, lo mateix Mieres quant inelogué en sas rubricas alguns privilegis concedits pels Soberrans.

(4) Arxiu Municipal.—Llibre vert fol. 8.

(5) Arxiu Municipal.—Llibre vermell.

(6) Arxiu Municipal.—Privilegis de Joan I (4 Juliol 1330, Llibre vert fol. 314 y de Pere III, Juny de 1339, Llibre vermell fol. 129).

las que hi hagin a Catalunya, ja que 'l Códich de Comers (1) d' un modo implícit deixa oberta la porta a la costum, y ben clarament com a dret supletori, donant aixís en cert modo valor als usos del comers com a font de dret. Ja compremem que no poden tenir lloch dintre l' articulat del cos legal que tenen encomenat, pero aixís y tot, opiném que son dignes de que se presti en ellas la deguda atenció y se las fassi objecte d' un análisis per llurs relacions estretas ab la familia y la propietat, y, per lo maridatge íntim que hi ha ab totes las materias del dret privat.

La costa de la provincia histórica geronina si bé en petit, en conserva encare algunas d' especials costums marítims, ja per respecte a la pesca, ja en relació als contractes pera la construcció de las naus en las mestransas. Sabém l' existencia d' ellas en la costa ampurdanesa compresa desde Cap Cervera a Sant Feliu de Guixols, y recordém aré que en especial sobre las de Cadaqués y vessants del Cap de Creus las ha examinadas lo Sr. Rahola que 'ns en doná noticia. En la costa de la Selva y part de la lllevantina que pertany al Bisbat geroní eran notables y de gran utilitat, com es indubtable ho son encare quan alguna volta se practican pera faltar embarcacions veleras, los contractes de *mota y participació en fusta* quina naturalesa jurídica no es altre, que lo contracte mercantil de comptes en participació, y que ofereixen especialitats y diferencias bastant importants ab respecte a los semblants contractes de *personers y companyons* del Consulat de Mar y del Códich de las costums de Tortosa, institucions que han sigut molt ben estudiadas per lo Sr. Estassen en un treball publicat per la Academia de Jurisprudencia.

Ultimament com a darrer element ó font consuetudinaria del dret geroní, es lo dret local ó municipal que disfrutan las poblacions de que anteriorment hem fet menció. Per Mieres (2) sabém que Besalú las tenia escrites, aixís com se le noticia pels autors antichs de dret catalá com per los fallos de l' antiga Audiencia de Catalunya, ne tenian la Vall de Ribas y la d' Amer, sense que d' aquestas darrerases se 'n tinga ulterior coneixement, essent probable n' obstant que existeixin materials en la Royal Academia de Bonas Lletres de Barcelona. (3) De Besalú si be per desgracia son Códich no s' ha conservat, en son Arxiu notarial de protocols poden trobarse molts datos sobre sas costums, quina existencia ve ademés corroborada per un curiós m. s. s. del segle XVII qu' hem tingut en nostras mans (4) y per la confirmació de tots los privilegis, franquias y costums de dita ciutat feta per Felip II (5) Ab relació al mateix dret privat de que gosava lo comtal y més avant la vegueria, se tenen indicacions del *testament sacramental* lo quin devia adverarse en el altar major de la iglesia comtal la parroquia de S. Vicens (6) y de la exempció del pago de *lluismes* ab senyors eclesiástichs y altres dómicos directes per diversos motius (7) La legislació de Be-

(1) En son article segon, d' acort ab el primer del Códich mercantil italiá. Diu l' incís a que aludim en el text de la carta «y en su defecto (se regirán) por los usos de comercio observados generalmente en cada plaza».

(2) Apparatus super Const. Cur. Gener. Cataloniae - tom. I. — Jacobus in Cur. Gerundens. Coll. 4.ª, Capit. XXVII n.º 36. página 248. — Cormellas. — Barcelona. 1621 «In quarta parte nota, quod quedam civitates et villa habent privilegia, ut Gerundae, Et quedam habent consuetudines scriptas ut Bisulduni.»

(3) En vista de la comunicació a la Diput. Provincial de Barcelona de 29 Desembre de 1880.

(4) Degut a la galanteria de son propietari, nostre amic l' il·lustrat historiavre Sr. Monsalvatje a qui desde estas planas li agra-him l' atenció. Dit cuaderu consisteix en uns Arancels jurídichs de la Cort de Besalú y se titola «Taxas de salaris de la Cort ordinaria de la vila y vegueria de Besalú etc.» trovantse molt sovint en ell la clàusula de «segons las Constitucions de Catalunya y nostras antigas consuetuts.»

(5) Otorgat a Valencia a 15 Febrer de 1586.

(6) Aixís se desprén d' un instrument otorgat devant del Notari de Besalú Miquel Clarella a 12 Mars de 1562 en el que s' fa constar que s' presentá demanda al Jutge pera que «s' elevés a testament sacramental, conforme a la consuetut escrita de la diócesis de Girona que consta en el títol de testaments» Arxiu de protocols notariales de la vila de Besalú Manual de n.º Clarella.

(7) Aquesta consta escrita en las Practicas y costums de Besalú Cap. 10. «Item que los habitadors de la dita vila no son tinguts donar algún *luyisme* de ningunes possessions que tinguen per alguns locs religiosos ó altres senyors dintre los termes dels hostalges de

(1) Arts. LXXXI, LXXXVIII y LXXXIX.

(2) Teneu gran importancia práctica y son tant infiltradas en l' esperit popular que no hi ha cap mestre d' obras, y fins cap pedra que las desconeguin. Vegis a propòsit d' ellas las «Disposiciones para el arte de edificar con arreglo al derecho de Cataluña» del Sr. Maxsch.—Gerona. Paigblanquer. 1875. pág. 67 a 102.

salú regia sobre tota la comarca de la vegueria composta de 44 pobles, llochs y parroquias.

Perelada també tenia y serva encare sa legislació propia que regia no sols en la capital del vescomtat de Rocaberti sino que en la major part de las poblacions subordinadas, La Junquera, Sant Llorens de la Muga y Baronia de Naxa...

Y per fi las tenia Castelló d' Ampurias y tot lo comtat ampurita en la edad mitja, essent indubtable que alguna resta encare viventa, com a Besalú y Peralada. Lo Códich d' Ampurias s' ha extraviat pero s' en conserva un compendi en un M. SS. del Arxiu de Castelló.

Tal es síntesis lo quadro complet del dret geroni consuetudinari. Després d' aquesta somera indicació no creyem pugui afirmarse, com V. V. jamay deuben haver cregut, que ell sigui ni reduhit ni tant incomplet com s' ha bescantat per algú, incorrent en aquesta vulgaritat molla que n' eran desconexadors.

Per fortuna estant V. V. dintre la Comissió, que sempre l' han apreciat en lo que val, y haventhi en ellas personas tant peritas per sa erudició jurídica com per son saber, no es per somniar ni sera licit presumir que en ellas prevaleixin aquestas erróneas ideas y equivocats judicis sobre lo valor juridich del nostre dret consuetudinari, lo qual poch ó molt figurará en lo lloch que li pertoca dintre lo cos legal, ja que ademés no pot alegarse la falta de materials...

En espera d' ella lenim la satisfacció de repetilshi lo sincer afecte de qui l. b. l. m.

JOAN BTA. TORROELLA

L' APLECH DE SELLENT

Una mes a la ja llarga llista de entitats formadas pera alcansar l' autonomia de Catalunya. L' Agrupació catalanista de Sellent va esser inaugurada oficialment lo dia 25 del mes passat, acoplantse ab ta l' motiu en aquella vila bon nombre de representants de periódichs y de Associacions catalanistas y una gran gentada de la Comarca desitjosa de escoltar la doctrina catalanista.

L' Agrupació de Sellent havia fet repartir la següent fulla:

«Aquesta Agrupació s' dirigeix avuy al poble sellentí, pera ferli sapiguer que l' dia 25 del mes que som, celebrará la seva festa inaugural y com que 'ls propòsits y fins de la mateixa no son altres que la propaganda del Catalanisme, ha acordat organisar un Aplech Catalanista convidanthi a tolas las Associacions, Agrupacions y periódichs que defensen tan noble causa, a fi de que l' esmentat dia 25 se trobin reunits en aquesta població l' major número possible de representants de nostras ideas.

Tenim la confiança, ó millor dit, la seguretat, de que l' endemà de S. Joan la nostra vila s' veurá honorada ab la visita dels homens que més se distingeixen en las avansadas del Catalanisme; y aqueixos homes vindran, no a captar

la dita vila Besalú p(er) raho de obligacions de noces ni per raho de donacions fetes p(er) alguns a los parents. Mousalvaie. Not. hist. tom. III. pag. 205 206.

- (1) Cap. 13.
- (2) Cap. 31.
- (3) Cap. 41.
- (4) Cap. 42.
- (5) Cap. 43.
- (6) Cap. 48.

(7) Din així la costum que aludim «testaments fets en sanitat e rebuts per nothari publich valegan ab interenció de tres testimonis, e los rebuts en malalia axí mateix solament los testimonis del testament en malalia fet. sapia lo contingut en dit testament» Rubrica dels privilegis etc. etc. M. SS. del segle XVII. — Arxiu Municipal de Castelló d' Ampurias.

vots ab sos discursos, pera demà embutxacarse una acta de legalitat duplosa, ni a cantarvos las excelencias d' aquest ni d' aquell politich, recomanantvos de pas que estigueu subjectes a las sevas capritxadas; deixarán sas llars y sos quefers pera venir a predicar la bona nova, las ideas de salvació pera nostra benivolguda patria, mercedora per cert, de millor sort.

Com a catalans que som no podem permetre que nostra mare Catalunya rodoli envers l' abim del menyspreu y la deshonra que amenssa engolirse l' Estat espanyol, puig talment sembla qu' la hora és arribada de cumplirse la fatídica sentència de lord Salisburi.

Del gran naufragi que s' acosta salvemnos nosaltres, ja que la majoria de las demés regions espanyolas no fan cas de las tremendas solragadas que junts acabem de rebre.

Y no és que siguem egoístas, no, volem lo bé nostre pel bé de tots, mes si se 'ns imposa lo seguir per viarans de perdicío malgrat las nostras protestas y rahons claras com la llum del dia, no 'ns queda pas altre medi que trencar lo jou que 'ns oprimeix y arraparnos a l' ancla de salvació del esperit catalá, que ha sigut en tolas las épocas un dels més lliures de la terra.

Veniu, donchs, sellentins, lo diumenge, a la tarde, en lo local conegut per lo Tibollí, a escoltar los consells y reflexions dels que han posat cabells blancs treballant tota sa vida pel catalanisme, com també els esplays fogosos de patriólich entusiasme dels joves que enloch de prostituhirse, discutint y comentant las heroicitats dels Guerritas y Maz-zantinis, ó 'ls giravols y contorsions d' una flamenca, posan tolas las sevas aficions y energias al servey d' una de las causas que més dignifican als homes, com es la defensa d' un poble tiranizat.

Sallent, 14 Juny de 1899. — Per la Agrupació, lo President, Lluís Pagés; Lo Secretari, Joseph Bonet.

Després del dinar al que concorreueren més de 150 personas, tingué lloch en lo local del Tibollí lo meeting que fou presidit per D. Joaquim Pagés que tenia a son costat los individus de la Junta Permanent de l' Unió D. Joan J. Permanyer, D. Angel Guimera y D. Lluís Marsans.

Oberta la sessió pel Sr. Permanyer, lo president de la nova Agrupació D. Lluís Pagés doná la benivolguda als representants y catalanistas allí acoplats llegint un discurs molt euergich, llegintse acté seguit pel secretari D. Joseph Bonet la llista de las entitats y publicacions representadas y adheridas que foren las següents:

La Renaixensa, La Nació Catalana, Lo Pi de las tres branques, Associació popular regionalista, Agrupació protectora de la ensenyansa catalana, Foment Regional de Berga, Catalunya y Avant, Agrupació Catalanista de S. Feliu de Codines, Centre Catalá de Sabadell, Lo Catalanista de Sabadell, Lliga de Catalunya, Agrupació Catalanista de Castellnou de Bages, Lliga Regional de Manresa, Associació obrera catalanista de Manresa, Associació Catalanista de la Costa de Llevant, La Costa de Llevant, Associació catalanista democrática Lo Somatent, Centre Católich de Balsareny, Agrupació Catalanista de Sampedor, Representació de la Atmetlla de Merola y Navas, Centre Escolar Catalanista de Barcelona, Associació Catalunya autonoma de Barcelona, Agrupació Folklorica catalana, Taliá Catalana, Centre Catalanista de Vilafranca del Panadés, Las quatre barras de Vilafranca, Agrupació Catalanista de Vilassar de Mar, de las Borjas, de Tárrega, de Bordils, del Vendrell, de Valls, de Badalona, de Mollet del Vallés, de Balaguer, de Ramón Llull, de Los Montanyenichs. Lo Jovent Catalá, Centre Catalanista de Gerona, Lo GERONÉS y La Veu del Montserrat.

Parlaren D. Lluís Marsans, en representació de la Agrupació democrática catalanista «Catalunya y Avant» de Barcelona.

D. Francisco Capella, en nom de la Lliga regional de Manresa.

En representació de la Associació obrera catalanista de Manresa, D. Llorens Jordá.

En representació del Centre Catalá de Sabadell, el metje D. Francisco de P. Bedós.

Lo metje D. Joseph M. Roca, en nom de La Renaixensa.

D. Ricart Permanyer en nom de La Nació Catalana.

D. Angel Serra en nom dels catalanistas de Sellent. Y finalment en nom de l' Unió Catalanista don Joan J. Permanyer.

Foren tots los oradors interromputs pels entusiasmas aplausos de la gran gentada que omplia el local fins el punt de teuirse de quedar molts a fora, acabantse ab crits de Visca Catalunya que foren contestats ab entusiasme.

Sia benivolguda la nova Agrupació, quina tasca estem segurs ha d' esser molt profitosa.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del 28 de Juny (2.ª convocatoria). — Reunits 5 concejals baix la presidencia del Alcalde senyor Boga prengueren los següents acorts:

- Aprobar la acta de la sessió anterior.
- Id. comptes varis.
- Id. la distribució de fondos pel mes de Juliol.
- Concedir permís d' obras a don Joan Cruanyas, don Joaquim Agulló, don Anton Reig y don Angel Tremols.
- Se doná compte d' haver quedat deserta la subasta del Teatre.

Sessió inaugural del 1.ª de Juliol. — Ab assistencia de tots los 20 concejals prengué possessió el Sr. Catalá de l' arcaldia, procedintse a la elecció de tinents que vá donar lo següent resultat:

- Primera tinencia. — D. Narcís Puig de Marcillo, 10 vots; don Vicents Carreras, 9; una papeleta en blanc.
- Segona tinencia. — Don Lluís Bassols 10; Don Vicents Carreras, 9; una papeleta en blanc.
- Tercera tinencia. — Don Ignaci Tort, 10; don Vicents Carreras, 9; un en blanc.
- Quarta tinencia. — Don Jaume Casals, 10, y 10 en blanc.
- Síndichs. — Don Joseph Portas y don Joseph Bonmatí 10 vots y 10 en blanc.

Per no haver reunit cap d' ells majoria absoluta, tindrà de repetir-se la votació. — Se acordá celebrar las sessions los dilluns a las nou de la nit.

La situació del pays comensa a presentar mal aspecte. Los elements mal avinguts ab lo existent treballan de ferm y aprofitan tots los pretextos pera sembrar la intranquilidad y moure avalots. Lo Govern no esta a la altura de la situació y com si Espanya no passés una de les majors crisis de la seva historia preté governar com si 'ns trovésem en temps normals y com si res hagués succehit. lo projecte de presupuestos y l' nou plan d' Hisenda ha donat la vida de la seva petitesa d' esperit y de la seva ineptitud. A la protesta enérgica, pero pacífica y legal, organizada per les Cambres de Comerç, han seguit conmocions, populars y la sancha ha corregut a Zaragoza, a Valencia y a molts altres punts. Los meetings revisionistes del proces de Montjuich, coinciden en general per tota la patria ahont se celebran ab disturbis en la via pública, y les sessions del Congrés ajudan a mantenir la excitació, posant d' evidencia la debilitat dels elements governants y fent creixer la figura d' En Romero Robledo, lo politich més inconseqüent y més perjudicial als interessos públichs, que té Espanya en detriment del seu rival lo senyor Silvela en la gefatura del partit conservador. Si l' un ha justificat la seva fama de ser un enemich terrible en la oposició, l' altre quasi bé s' pot dir qu' ha fracassat com a gefe de partit y com a gefe de govern. Ni té ni ha tingut carácter pera mantenir les promesses fetes al pays; ni té, ni ha tingut enteresa pera imposarse desde l' Govern.

Y la nuvolada creix y s' ennegreix y tothom veu venir dies tristos y de dol, perduda tota esperansa de regeneració y desvanescuda tota la confiança qu' alguns havien posat en programes poruchs y en personalitats sense daté pera defendrels, y sense forsa ni energia pera mantenirlos.

En Silvela s' va espantar devant la cridoria que sos enemichs politichs exaceraren fillantlo de reaccionari, de regionalista, de clerical, etc. etc. y com es home sense fe ni conviccions, com lo seu propòsit era satisfer la seva ambició y lo seu amor propi essent gefe de partit y de govern; una vegada conseguit aquest, s' ha desdit de tot lo altre pero sense tenir la sinceritat de dirho clar. Al véurel cobart, al véurel batrers en retirada, los seus contraris redoblant sos esforços, y resuscitant contra la significació que li suposan, encara que saben no esser veritat, totes les passions y totes les iras populars ab mira molts d' ells a coses més altes.

D' aquest modo es com al present nos trobem sens ordre moral, ni ordre material. Les conseqüencies, repetim, prometen esser fatals y en terme proximo.

En lo número 250 corresponent al dia 25 de Mars últim diguerem lo següent, que fou causa de que se molestés algun dels actuals amos fentnos a saber que anavam equivocats:

«Ha sigut reposat mercedament en lo càrrech de Delegat d' Hisenda de la provincia lo senyor Eulate, y ha sigut declarat cessant lo inspector de policia senyor Pinet, per haver exigit segons tenim entés lo nou governador civil avans de venir que dit empleo se dongués a una persona de la seva confiança. Tal com piutau les coses, lo que tothom estranya és que encara no s' haja donat al senyor Pinet un altre empleo en premi dels serveys que porta fets als aliats de la actual situació, pero ab palla y temps se maduran les nesples.»

El temps ha passat y les nesples posades en palla han madurat, ó sino lligixin la següent noticia:

«Ha sigut nomenat inspector de policia de la provincia de Tarragona don Joseph Pinet, que havia exercit igual empleo en la provincia de Gerona.»

Ni hi ha que no son encara ben maduras, pero ja madurarán; tot es qüestió de temps.

S' ha constituhit definitivament l' Agrupació catalanista de Castellnou de Bages.

L' Agrupació catalanista de Targa ha fixat lo dia 10 del vinent Setembre pera celebrar sa festa inaugural.

Desde el primer d' aquest mes la companyia del ferrocarril de Sant Feliu de Guixols a Gerona té establert lo servey d' istiu.

Dintre pochos dias se constituirá una Agrupació Catalanista a Balsareny, figuranthi las personalitats més significadas d' aquella població.

La setmana passada morí a Vich donya Teresa Cellis viuda de Verdager, mare de nostre estimat amich y company don Narcís Verdager y Callis. Rebi la expressió de nostre condol.

Ha sigut nomenat Fiscal d' aquesta Audiencia nostre distingit amich don Octavi Culla y Serra. Ho ha sigut Governador militar de la plassa lo general de divisió don Pere Cornet y Cornet.

Desde l' primer de Juliol l' exprés de Madrid a Barcelona porta una ambulancia de correus.

La setmana passada després de penosíssima malaltia, morí en aquesta ciutat a l'edat de 29 anys lo conegut propietari don Lluís Terradellas y Ter, cunyat de nostre consoci lo actiu procurador don Frederich Bassols. Rebi sa viuda y familia la expressió de nostre sentiment.

Ab molta concurrència y á l'hora anunciada tingué lloch, en lo Teatre, lo miting revisionista, en lo que hi prengueren part varis oradors forasters y alguns d'aquesta ciutat. Comensá l'acte llegintse las adhesions rebudas. Tots los que parlaren foren enérgichs al demanar la reivindicació dels ignoscents y l'castich dels culpables y dels autors dels torments de Montjuich. Lo Sr. Piferrer que fou lo qui parlá ab més entusiasme, dominat per una emoció fondíssima, arrencá grans aplausos acusant á la cobarda societat espanyola, que tolera aquells horrors, dignes de la honra d'Espanya s'havia perdut á n'aquell malehit castell, no á l'altra banda del mar, y recabant per lo venerable Pi y Margall la gloria d'haver alsat tot sol en aquells tristos dias ben alta la bandera de la revisió qu'avuy tothom demana. La Sra. López de Ayala parlá llargament, estudiant baix diferents aspectes el procés, siguent molt aplaudida per lo públich que com hem dit omplia'l local per complet.

Tot seguit foren aprobadas las conclusions que son publicas y acabá l'acte, realisat en mitj del major ordre.

Ha mort a Granada, ahont havia anat á pendre possessió del càrrech de president d'aquella Audiencia Territorial, D. Arseni Ramirez de Orozco y de Bofarull, jutje de primera instancia qu'havia sigut de Gerona, ahont conservava bons amichs y ahont s'havia conquistat moltes simpatias. A. C. S.

En lo número passat dedicarem una gacetilla á la Comissió permanent de la nostre Diputació provincial per haver resolt ab contraposat criteri diferents alsades relatives á incapacitat pera exercir lo càrrech de regidor. Al ferho, preniam per fonament les resolucions dictades respecte del metje municipal de Perelada y del enginyer industrial honorari del Ajuntament de Gerona. La resolució referent al segon es certa; la referent al primer no ho es, havent resultat errats los informes que se'ns havian donat, y no ho es, porque oficialment la alsada no arribá á formularse y per lo mateix faltava materia pera resolució de la Comissió permanent. Axó no priva que la guesió se plantejés en lo terreno oficiós per lo citat metje de Perelada, al qui particular y privadament se feu entendre que la seva pretensió no prosperaria, avaintse aquest á no presentar reclamació després de la promesa que algú li feu de que no seria elegit arcaalde: aquesta es la veritat. Resulta, donchs, que'l nostre sueltó, tal com está redactat, no tenia rahó de ser, y aixis volem ferho constar, perquè tenim empenya en no criticar may sense que'ns sobri la rahó y en que les nostres censures, quan les fem, resultin sempre fundades. Axó no vol dir que estiguem conformes ab lo criteri de la Comissió provincial respecte á la resolució donada á la alsada de Gerona, que creyem obeheix, no á motius legals, sinó á motius que á la Comissió provincial li deuen fer més pes; y consti, además, que en lo de Perelada hi vá haver arreglo oficiós, per més que oficialment res pugá criticarsen.

De dos actes importants celebrats pel Catalanisme la passada setmana devém fer menció. Es lo un lo meeting de propaganda celebrat á Tarrassa y l'altre la festa celebrada per la societat Lo Somatent, de Barcelona, ab motiu de la seva adhesió á la «Unió Catalanista». En abdos dirigiren la paraula al públich catalanistas significats, exposant nostre programa y fent veure que es l'únic que pot salvar á Catalunya de la ruina qu'amenassa al Estat espanyol, á punt de caure y desferse á bossins en mans dels polítics d'ofici, en aras del centralisme per quin sosteniment se sacrifica tot y s'ha sacrificat tot; colonias, sanch y cabals de la nació. L'entusiasme dels oyents fou gran y l'hinne nacional de Catalunya, Los Segadors, fou digne coronació y acabament d'aquells actes.

El día de Sant Pere se efectuá lo cambi de guarnició en nostre ciutat, surtint en tren especial cap á Vitoria lo regiment de Guipúzcoa y arribant de Olot y Manresa el de Sant Quintin que ha fet lo viatge en jornadas ordinarias.

Nostre amich don Adolfo Jaumendreu ha sigut reposat en son empleu en l'Administració principal de Correus.

Ha sigut nòbrat de R. O. Arcaalde d'aquesta ciutat lo distingit advocat don Mánel Catalá y Calzada.

Han sigut confirmats en sos nòbraments los arcaaldes de Barri, exceptuant 3 de nous: Don Miquel Ros, don Joseph Norat y don Angel Marull.

Ha rebut lo titol de llicenciat nostré amich don Artur Vallés y Rigau. Sia l'enhonorabona.

Aplassada dos ó tres vegadas á causa de las plujas la festa de beneficencia que projectada per la prempsa local devia celebrarse á la devesa, diumenge passat va iluminarse lo passeig central ab focos eléctrichs y vá tocar de 9 á 11 la banda de S. Quintin, permaneixenthi una gran gentada durant aquellas horas. Se posá á la venda la publicació quins productes deuen esser destinats á obras benéficas. Mereixé grans elogis pel gust ab que ha sigut feta pel impressor don Paciá Torres.

Desé Certamen Literari d'Olot

Se celebrará á las vinentas festas del Tura baix lo següent cartell:

Primer. — Flor natural. S'adjudicará á la mellor poesia de tema lliure.

Segon. — Un objecte d'art, del Ajuntament, á la poesia que cantí un fet historich ó una costum d'Olot.

Tercer. — Lo marqués de Camps, ofereix una obra artistica á la mellor composició poetica sobre'l tema «Patria».

Quart. — D. Joseph Puig, ofereix una ploma de plata dauurada, á la mellor poesia inspirada en l'amor á la casa payral.

Quint. — La casa «El Arte Cristiano», ofereix una de ses imatges, ricament decorada, á la mellor poesia religiosa.

Sext. — Don Marián Vayreda, ofereix un quadret al oli, á la mellor composició descriptiva, en vers ó en prosa.

Séptim. — Don Celestí Devesa, dona un cap en terra d'olla, á la mellor colecció de quadrets curts, en prosa ó vers, describint los afectes que desperta la contemplació de la Naturalesa.

Octau. — Don Josep Berga y Boada, ofereix un quadro, als mellors goigs en llor de la Mare de Deu del Tura.

Nové. — Don Ramón de P. Ferrer, fa ofrena d'un quadret, á la mellor poesia lirica, de tema lliure.

Desé. — Uns quants joves ofereixen una obra d'art á

la mellor composició en vers, humorística de bona lley, y assumptu lliure.

Onzé. — Premi musical. — Un quadro de Don Joseph Berga y Boada á la mellor cansó que tingui l'ayre de la terra.

Lo plássa pera rebre composicions fineix lo 20 d'Agost, formant lo Jurat D. Martí Genís y Aguilar, doctor Mn. Marián Serra y Esturi, prebere, D. Ramón Masifern, don Joseph Soler y don Celestí Devesa.

LLIBRES REBUTS

LE JOURNAL DES PYRÉNÉES ORIENTALES. — Lo sumari de la part literaria del número corresponent al mes de maig d'aquesta important publicació, es com segueix:

Les fortifications de Perpignan, per Joseph Payret; La Roca del Gorb (legenda), per Jules Cornovol; Mossen Jaume Boixeda, per J. Delpont; Les excursions estivales, N. D. du Château, per J. Falguère; Chanson, per Frederich Saisset; La Boixeda, per Jaume Boixeda; Bibliographie Roussillonnaise, per Pierre Vidal; Monologues catalans inédits — La plage de Sant Martí, per Estebenot; La Place de la Loge en 1898, per J. L.; Le Monument Lazare Escarguel, per J. P.; Origines et historique des rues de Perpignan (suite), per Jean Guibeaud. Lo número va ilustrat ab grabats.

SANT FELIP NERI, Triptich en vers, de Mossen Jaume Collell. — Opúscul de 58 planas en 16", Barcelona, MDCCLXXXIX. — Preu, 2 rals.

Tres poesies, lligades per un mateix pensament, lo de cantar los fets principals de la vida de Sant Felip Neri, constituhexen aquest llibret y donan rahó del perquè son autor la titula Triptich. En elles lo distingit Mestre en Gay Saber dona una nova mostra del seu domini de la versificació y de la seva habilitat en l'art de compondre, y no cal dir que, com á seves, no son poesies vulgars ni adozzenades sino composicions que justifican lo vigor y la potència intelectual del poeta vigatà, encara que no correspongan á la corda que mellor obeheix al seu temperament y que més just renom li ha donat. Les titulades La primera comúnió y La darrera missa, valgueren á Mossen Collell la viola d'or y argent en los Jochs Florals de enguany, entre elles ha intercalat l'autor la denominada Les Catacumbes, formant lo nus que lliga les altres dos. Felicitém al Rvnt. Collell per aquest treball y per la distinció que li ha meregut.

SANTA EULARIA, poemel, per Mossen Jascinto Verdager. — Un vol. de 80 planas en 8", ab nombrosos grabats. Barcelona, Estampa de F. X. Altés, 1899. — Preu, 3 pessetes.

Ningú disputa á Mossen Verdager lo primer lloch entre ls poetes místichs moderns, no ja de Catalunya sinó de tota Espanya. SANTA EULARIA es una nova perla y no de les menys fines de la literatura mística catalana, y brillan en aquest poemel, lo mateix sentiment íntim y fondo, la mateixa espontaneitat y frescor d'inspiració que son lo segell distintiu de les poesies d'aquest género de Mossen Cinto. Seriem interminables si haguessim de senyalar tot lo que més nos ha agradat d'aquest llibre: basti dir que tot agrada y tot se llegeix y s torna á llegir, sense ganas per axó de dexarlo de les mans. Adquiréxintlo los nostres abonats, que no'ls sabrá greu. Avaloran lo llibre un preciós prefaci de l'autor y set interessants apéndixs, entre ells los goigs de la Santa patrona de Barcelona, y además los grabats, copia de l'antich, que hi ha en gran abundancia.

ARITMÉTICA TEÓRICH - PRÁCTICA, composta expressament pera l'Col·legi de St. Jordi y pera servir de text en totes les Escolas catalanas per En Camilo Vives, Pbre. etz. — Barcelona, Estampa de Pere Torrella, 1899.

La ensenyansa pera la infancia de Catalunya cada día va fent nous progressos. Als llibrets de que tenim donat compte en aquesta secció de Lo GERONÉS, hi hem d'anyadir avuy l'Arítmetica d'En Camilo Vives, que encara que escrita expressament pera'l Col·legi de Sant Jordi de Barcelona, ahont s'ensenyá a las criatures en la seva propia llengua, com deuria ferse per tot s' seguissen les prescripcions de la ciencia pedagógica y les coses se fessin pera'l logro del fi que'ls hi es propi y no d'altres fins que no hi ha paraula prou dura pera calificar quan contraduhen la naturalesa y perjudican lo desenrotllo intelectual del poble; encara donchs que s'hagi escrit pera aquell Col·legi, no duptém ser adoptada aviat per mols altres instituts docents y principalment per los mestres catalans que tenen conciencia de la seva missió. No es un llibre de negoci, avuy que tant abunda: es un llibre senzill, curt, barato, adequat á la intelligencia d'aquells á qui s' destina y que pot servirlos, sense exigirne d'altres sobre igual materia, durant tot lo període de la primera ensenyansa, axí elemental com superior. Sense aparato ni pretensions científiques, procura fer compendre als noys lo que se'ls hi vol ensenyar, condició que unida á usár el llenguatge que ells parlan y entenen, no hi ha dupte que ha de produhir necessariament una major facilitat en l'ayens del dexeple y una major duració y fixesa en los coneixements qu'adquireixi.

Per aquest camí nos plan veure marxar al Catalanisme, camí profitós y práctic per avuy y pera'l pervindre y per la decissió ab que'l han emprés enviám la nostre coral enhonorabona al senyor Vives, y al director del Col·legi de Sant Jordi, nostre amich Fios y Calcat.

SECCIÓ LITERARIA

IMPRESIONS.....

Havhan tocat la última sardana. Lo sol darrera la serra de Puig - sacalm espargia sos últims y tristos

raigs, il·luminant ab sa claror esmortuhida las altas cingleras de las montanyas que com fantástichs monstres semble que guardin lo petit poble de S. Joan. Los frondosos arbres y los crescuts camps de blat comensaven d'agafar un color trist, de un vert fosch y confós.

Lo camí del poble, avans fan alegre per sa varietat de colors, anava agafant los negres matissos de la nit. Las llargas euras que al rebre los besos del sol y d'un suau ventitjol de una tarde d'istiu xafagosa voleyaven per l'espai com joganeras trenas de imaginarias ninfas, se transformaven en cabells embullats y negres de feras Euménides. La carretera com ample y esblanqueida serp se perdia per entre los espessos hoscós, en los qui sols s'hi sentia de tant en tant lo piulejar d'algun pardal que buscava á sa parella y lo monotono cant dels grills que com petits invasors s'havian apoderat de aquellas terras pera construhir en ellas sos niuhets d'amor.

Encare lluny s'hi sentia alegre gentada que joyosa tornava cantant, ab agudas y desafinadas notas, cants populars, cants de la terra! d'aquells qu'entran á l'ànima.

També segufan lo camí, enbadalits, sens ficarse en la terra que trepitjavan, una parella que al trovar-se sos cors lliures se confonían en un, y protegits per aquella mitja-tinta dexaren veure lo brillejar de llurs ulls que, com focs-follets que'l vent hi juga, se movian y apagaven per tornarse encendre.

Y aixís com la nit anava texint ab sa negra filosa lo vel que enbolcallá tot l'espai, també un vent fort y molest empenya uns núbols foscós y aménssadors que convertiren lo blau del cel en un color cendrós y negre, illuminat á voltas per la claror groguenca del llamp que d'ells se desprenia.

Los alegres cants que avans retronnyien per las serras, havian parat y la parella, ensimismats, se perderen entre las sombras que projectaven las branques frondosas de vells y robustos roures.

Lo llampegar, que havia comensat ab llarchs intervals, s'anà fent més seguit, destacantse ab sa claror los grups de cascos que com blanchs coloms s'escampaven per la plana, y fins alguna's perdia per las espessas arbredas que engarlandan aquellas montanyas; los trons se confonían l'un ab l'altre com burlantse de son eco fent retronnyir la terra, y las fulles dels arbres cruxian al rebre la impresió de las gotas d'aygua, que en desfrenats ruxats queyan, al matex temps que'l vent gronxava sens pietat sas altas copas.

La carretera restava sola, sols la poblava l'aygua que formant petits torrents baxava de las serras fins á confondre's ab l'ample y rondinaire riu.

Lo vent s'anà fent més fort, pero en sentit contrari del que avans portava la pluja. Los núbols s'aclariren y dexaren veure per un esquins los daurats resplandors de la lluna en lo plé, iluminant ab sos raigs las verdes fulles que semblaven regadas ab abundosas y brillants esmeraldas.

FRANCESH CAMPLÀ GARCIA

Olot Juny 99.

Mercat de Gerona del dia 1 de Julio!

Especies	Mesures	Pessetes
Blat	QUARTERA DE 80 LITRES	17'50
Mestall	"	15'00
Ordi	"	9'00
Ségol	"	10'00
Civada	"	7'50
Besses	"	14'00
Mill	"	17'00
Pabis	"	15'00
Blat de moro	"	12'50
Llobius	"	8'50
Fabes	"	12'00
Fabó	"	14'00
Fassols	"	24'00
Monjets	"	22'00
Ous	DOZENA	01'45

SECCIÓ RELIGIOSA

Santoral

Dijous 6. — St. Isaias y St. Tranquill.
Divendres 7. — St. Fermí y St. Olegari.
Dissapte 8. — Sta. Isabel.
Diumenge 9. — St. Zenón y Sta. Anatolia.
Dilluns 10. — St. Cristófol y Sta. Amalia.
Dimars 11. — St. Pio y St. Abundi.
Dimacres 12. — St. Joan Gualbert.
Dijous 13. — St. Anaclet y St. Mirópa.
Divendres 14. — St. Bonaventura y St. Cirí.
Dissapte 15. — St. Enrich y St. Amó de Lelis.

308 80 13 Quarta Hoja 1807A08A
Dels dies 6 al 8 en la iglesia de St. Lloch; del 9 al 15 en la del Mercadal.

Gerona. — Establiment tipogràfic de Paciá Torres.
Plassa de la Constitució, 3.

Guía del viatger en la Comarca

Amer. — Estació fèrrea. Ferrocarril de Gerona a Olot y carretera de Sta. Coloma a Olot y de Gerona a Anglés a 18 k^m. de Gerona.

Anglés. — 14 k^m. de Gerona. (Vegís lo dit referent a Amer).

Arbucias. — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich a Sant Hilari Sacalm.

Armentera. — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal a Figueras.

Bagur. — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá a Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas. — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Olot. Aguas sulfurosas.

La Catalana. — Ferreteria, quincallería y merceria. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalú. — 41 k^m. Carreteras de Gerona a Olot y de Figueras a l'última població.

Blanes. — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banys de mar.

Cadaquers. — A 34 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banys de mar.

Caldas de alavella. — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. a B. y F. Carretera desde Llagostera. Aguas termals. Establiment del Srs. Prats y fill. — Cotxes de abdos establiments a tots los trens.

Calonge. — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols a Palamós.

Camprodón. — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva. — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona a Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d'Aro. — 25 k^m. (Id. anterior).

Castelló d'Ampurias. — 41 k^m. Carretera de Figueras a Rosas.

Figueras. — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Carretera de Barcelona a la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona. — Capital de Provincia. — Audiencia. — Juljat de 1.ª instancia. — Sucursal del Banch d' España. — Institut de 2.ª ensenyansa. — Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni). — Carrer Nou.

Café Norat. — Rambla de la Libertad.

Encesa y C.^a, en comandita. — Farinera. — Carretera de Barcelona.

E. Barangé y fills. — Fábrica de sabó a Gerona, Granelers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Noguera. — Fábrica de ciments y cals hidráulica. — Industria 2.

Fills de Esteve Garriga. — Magatzems de vins y arros. — Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lliurella y C.^a — Mechero GOLDEN. — Industria nacional. — Fabricació de manguitos para incandescencia per gas. — Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó. — Camisería y confecció de roba blanca per senyora. — Plateria 30. — (Quatre cantons).

Saliet y C.^a. — «La Gerundense». — Fábrica de paper continuo.

Succesors de Pau Cassá. — Gran magatzem de paper pintat pel decor t de habitacions. Gran varietat de molluras. — Constitució 11.

Academiá de Bellas Arts para senyorelas. Directora D.ª Carme Riera. Plassa del Correu, 9, boliga. Casa del capella de las Germanetas dels pobres.

Camilo Fontbernat y Roure. — Cirugiá. — Especialista en malalties dels peus. — Progrés, 23, perruquería.

Hostalrich. — 30 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. y carretera fins a Sant Hilari.

La Bisbal. — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala. — 32 k^m. Carretera de La Bisbal a Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banys de mar. Ruinas de Ampurias.

La Junquera. — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona a Fransa. Banys de la Mercé. (Aguas sulfurosas).

La Sellera. — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona a Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona a Olot.

Llagostera. — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras a id. y a Caldas de Malavella.

Llansá. — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Banys de mar.

Lloret de Mar. — 32 k^m. Carretera a la estació de Blanes, y carretera fins a Tossa.

Massanet de Cabrenys. — 34 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot. — 48 k^m. Carreteras a Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell. — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós y carretera de Gerona a Palamós.

Palamós. — 44 k^m. Estació del Tramvia de Flassá, limit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas. — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banys de mar.

Sant Feliu de Guixols. — 36 k^m. Ferrocarril fins a Gerona; carreteras a Gerona y a Palamós. Establiment de banys de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm. — 38 k^m. Carretera a la estació de Hostalrich y a Vich. Aguas acidulo carbonicas.

Sant Pere Pescador. — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés. — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. a B. y F.) y carreteras a Gerona, Olot y Barcelona. Aguas termals.

Torroella de Montgrí. — 32 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banys de mar al Estarrit.

Tossa. — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreras. — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau. — 30 k^m. Camí de ferrocarril desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Banyuá. Hotel Cambrinus. Centre de excursió al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyas de segurs sobre la vida reunidas
Carrer mple 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL **15.000.000** DE PESETAS.
Reservas en 31 Desembre de 1896 9.235.908'05 pts.
Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80.352'95 »
Pagat per sinistres, pólissas venudas y altres comptes fins igual data. 13.382.881'61 »

Delegat general en la Provincia

Joseph Coderech y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas — Narcís Boadas

DENTIFRIC ROCA

AL SALOL

El més higiènic y poderós antiséptic per evitar las caries y demés enfermetats de la boca.

Vi de Nou de Kola del Dr. Roca. — Tónico neurasténic, regulader del cor, excitant del sistema muscular y aliment d' ahorro.

Vi Iodo Tánic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tánic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l' oli de fetje de bacallá, y de gran utilitat per combatre l' escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son a basse de Jerez y Malaga legitims

De venda a casa l' autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(amiga del Dr. Ameller)

Cort-Real, 4.—Girona

LO CERDANÉS

PERIÓDIC PORTA-VEU

DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració: Rambla de la Libertat 31

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Govorn.	1 peseta trimestre	150 pesseta trimestre
Porta.	125 id.	0'10 id.
		Un número sol.

CORREUS

Entradas

Madrid.	9'30 mati.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa.	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.

Sortidas

Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll	11'00 m.
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer.	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.